

OYSTER PERPETUAL
SUBMARINER DATE IN 18 CT WHITE GOLD

ROLEX

M
MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

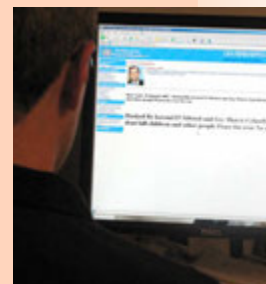
Miðvikudagur 15. júní 2016

24. tölublað | 10. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

Andrúmsloftið súrara í Evrópu

Bandaríski hagfræðingurinn James Galbraith var efnahagsráðgjafi fjármálaráðherra Grikkja. Hann gagnrýnir forystumenn Evrópusambandsins harðlega og segir bankamenn í Bandaríkjunum ekki sæta þeirri ábyrgð sem þeir ættu að sæta vegna efnahagsbrota.

»2

Þjófnaður eykst

Sérfræðingur í gagnatryggi segir að íslensk fyrirtæki þurfi að gera meira til að verja sig gegn gagnaleka og gagnatjófnaði.

»6

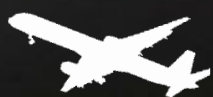
Hætta á atvinnuleysi

Alþjóðahagfræðingurinn Lars Christensen óttast að atvinnuleysi í Bandaríkjunum muni aukast, verði ekkert að gert.

»8

Stemning í Frakklandi

Stjórnarmaðurinn skrifar um áhuga Íslendinga á EM í knattspyrnu og möguleika íslenska landsliðsins á að ná árangri þar.

Á LEIÐ TIL ÚTLANDA?

Velkomin í verslun okkar á fríhafnarsvæðinu í Leifsstöð

Sjónmælingar (tímabantanir):

Optical Studio í Leifsstöð, 4250500
Optical Studio í Smáralind, 5288500
Optical Studio í Keflavík, 4213811

Optical Studio

SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

SKJÓÐAN

Smjörklípa aldarinnar

PANAMA-SKJÖLIN KOMU fram í sviðsljósið með miklum hveli. Forsætisráðherra neyddist til að segja af sér embætti. Einhvern veginn hefur tveimur öðrum ráðherrum, sem tengdust Panama-félögum, tekist að sitja áfram í sínum stólum, sennilega mest fyrir þá sök að hafa ekki sýnt af sér þá furðuframkomu sem fyrrverandi forsætisráðherra sýndi. Ekkert hefur heldur fram komið sem bendlar fjármála- og innanríkisráðherra eða maka þeirra við kröfuhafa í gömlu bankana.

TVEIR LÍFEYRISSJÓÐASTJÓRAR

máttu yfirgefa sviðið vegna Panama-félaga. Einn borgarfulltrúi sagði af sér og gjaldkeri stjórnmalaflokks, sem raunar virðist ekki hafa verið í Panama-skjölunum heldur átt sín félög annars staðar. Nokkrir útrásarvikingar reyndust vera með Panama-félög en engar nýjar fréttir voru í því, nema þá að furðu vekur að ekki skuli fleiri þekktir útrásarvikingar vera þarna á blaði.

BOÐAÐ VAR AÐ flett yrði ofan af aflandsfélögum fyrirtækja og einstaklinga úr íslenskum sjávarútvegi. Leið og beið og eftirvæntingin óx. Þar litlu upplýsingar sem fram komu virtust óspennandi.

ÞVÍ NÆST VAR BEDIÐ eftir 9. maí. Þá átti að opna lungann af Panama-skjölunum fyrir allan almenning á netinu. Þar hlýti eitthvað bitastætt að koma fram.

Í MILLITÍÐINI komst forseti Íslands að þeirri niðurstöðu að óvissan í íslenskum stjórnmalum væri svo

þrúgandi að hann yrði að farna sér og bjóða sig fram til að gegna embættinu enn eitt kjörtímabilið. Á útlendri sjónvarpsstöð var hann spurður hvort hann, eiginkona hans og fjölskylda tengdust aflandsfélögum í skattaskjólum. Hann sagði nei og aftur nei og svo aftur og aftur. Hið gagnstæða kom í ljós. Fylgi forsetans hrundi dagana fram til 9. maí. Sunnudaginn 8. maí mætti síðan Davíð Oddsson á Bylgjuna og lýsti yfir framboði sínu til forseta.

FLESTUM VAR LJÓST að Davíð ætti ekki minnstu möguleika á að ná kjöri. Undanfarin ár hefur hann í boði stórutgerðarinnar hamast við að endurskrifa söguna sér í hag á síðum Morgunblaðsins án merkjanlegs árangurs.

FRAMBOÐ HANS þjónar hins vegar tvíþættum tilgangi. Forsetinn með tengslin við Panama-félög gat dregið sig í hlé og umræðan hefur snúist um framboð Davíðs og túlkun hans á ferli þess framboðanda sem hefur yfirburðafylgi í skoðanakönnunum.

PANAMA-SKJÖLIN hafa ekki verið rædd frá því Davíð bauð sig fram. Framboð hans er smjörklípa aldarinnar. Kannski hugsaði hann þetta ekki að öllu leyti sem smjörklípu, Verið getur að hann hafi haldið að hann ætti séns. Bakhjarlar hans vita hins vegar hvað þeir syngja. Það er kaldhæðnislegt að höfundur smjörklípunnar í íslenskum stjórnmalum skuli enda feril sinn sem ein allsherjar smjörklípa fyrir íslenska Panama-greifa.

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5000 | Fax 512 5301
Umsjón Jón Hákon Halldórsson jonhakon@365.is

Ábyrgðarmaður Kristín Þorsteinsdóttir | Forsíðumynd Anton Brink
Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

FRÉTTABLAÐIÐ

59,5%

íbúa á höfuðborgarsvæðinu á aldursbilinu 12–80 ára lesa Fréttablaðið daglega.*

Sá fjöldi myndi fara langt með að fylla sæti Laugardalsvallar tíu sinnum.

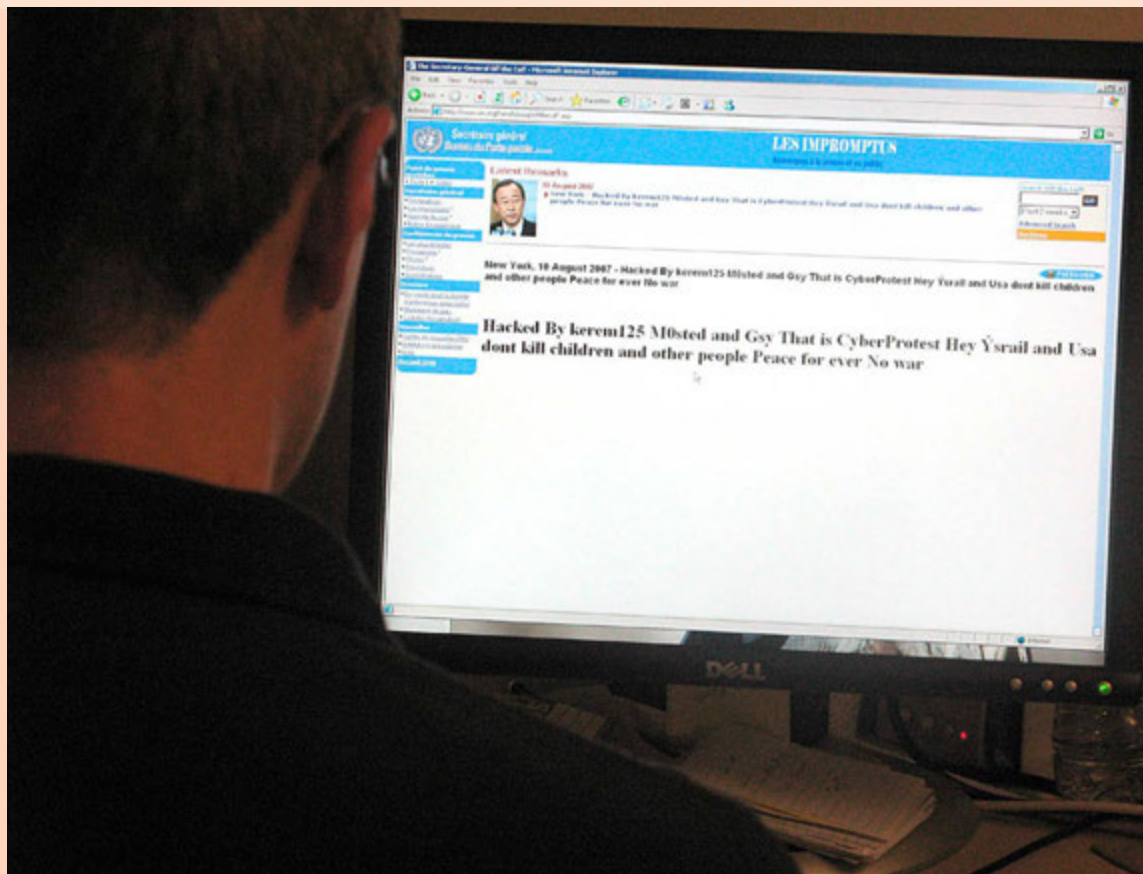
59,5% lesa
Fréttablaðið

28,6% lesa
Morgunblaðið

Gallup, janúar–mars 2016

Allt sem þú þarft ...

Gagnaþjófnaður er að verða sífellt algengari í heiminum. Öryggisráðgjafi segir fyrirtæki þurfa að gera meira til að verja sig. NORDICPHOTOS/AFP

Gagnaþjófnaður hefur aukist á örfáum árum

Öryggisráðgjafi segir að íslensk fyrirtæki þurfi að gera meira til að verja sig gegn gagnaleka. Dæmi um starfsmenn fyrirtækja sem dreifa gögnum fyrir peninga.

Íslensk fyrirtæki eru berskjölduð gagnvart gagnaþjófnaði, segir Sverrir Þór Hákonarson, öryggisráðgjafi hjá Advania. „Eftir því sem við höfum heyrt eru það bara einstaka fyrirtæki sem hafa einhverja viðbragðsáætlun,“ segir Sverrir. Hann segir að þarna verði að bæta úr. Hann segir að það sé ekki spurning um hvort fyrirtæki lendi í gagnaleka heldur sé það fremur tímaspursmál. „Fjöldi starfsmanna sem vinnur með rafræn gögn eykst og það verður líka sífellt auðveldara að dreifa gögnum,“ segir hann.

Þá segir hann að lagaumhverfið vegna gagnaleka sé ekki nógu gott, jafnvel þótt nokkrir lögfræðingar hafi verið að skoða það. „Ég held að það sé alveg klárt mál að lögin þarfnast endurskoðunar í kringum þessa hluti. Og ég held að það sé í mjög mörgum löndum að lög í kringum þessa hluti eru dálítið gömul og hafa ekki þróast með

●● Eftir því sem við höfum heyrt eru það bara einstaka fyrirtæki sem hafa einhverja viðbragðsáætlun.

Sverrir Þór Hákonarson

aukinni tækni,“ segir hann. Tæknin breytist hratt, en lögin sem miðað sé við séu jafnvel áratuga gömul.

Sverrir Þór segir að gagnaþjófnaður hafi aukist mjög mikið að undanfögnu. Máli sínu til stuðnings bendir hann á tölur sem rannsóknarfyrirtækið Forrester hefur tekið saman. Sverrir telur líklegt að þær tölur eigi líka við um Ísland, jafnvel þótt það sé einhver munur milli landa. Tölurnar sýna að í dag eru um 58 prósent gagnalekamála tengd mistökum starfsmanna, töpuðum tölvum og svo framvegis. Fyrir sjö til átta árum hafi þetta hlutfall verið hátt í 90 prósent. Hlutföllin hafi breyst

vegna aukins gagnaþjófnaðar. Sverrir segir gagnaþjófnað reyndar oft tengdan starfsmönnum líka. Það sé miklu auðveldara fyrir tölvuþrjóta að verða sér úti um einhvern starfsmann innanhúss heldur en að hakka sig inn í öflug tölvukerfi. Starfsmenn hafa oft verið gómaðir í því að taka peninga fyrir að selja aðgang að upplýsingum,“ segir hann.

Sverrir telur að starfsmenn gerist sekir um þetta hér heima alveg eins og erlendis. „Það er alveg pottþétt að það hefur líka gerst hér heima. Við vitum að starfsmenn hér heima á Íslandi hafa verið að selja Microsoft-lykla,“ segir hann. En í slíkum tilfellum láta starfsmennirnir utan aðkomandi aðilum í té aðgangslýkla að hugbúnaði, til dæmis Office-pakkanum, fyrir peninga. „Gagnaöryggishugbúnaður hefur komið upp um þannig atvik á Íslandi,“ segir Sverrir. jonhakon@frettabladid.is

Vikan sem leið

40%

hækkun hefur orðið á fasteignamati atvinnuhúsnæðis á höfuðborgarsvæðinu á fimm árum, samkvæmt samantekt Félags atvinnurekenda. Flest sveitarfélög innheimta þó sömu prósentu í fasteignaskatt.

2%

lækkun varð á FTSE 100 úrvalsvísitölunni í London í gær. Vísitalan stendur nú í 5.923 stigum og er það í fyrsta sinn sem hún fer niður fyrir 6.000 síðan í febrúar. Úrvalsvísitalan í Frakklandi og Þýskalandi lækkaði líka.

1,8%

verður ársverðbólga í júní, samkvæmt spá greiningardeildar Arion banka sem birt var í gær. Ársverðbólga í maí var 1,7 prósent. Samkvæmt spá greiningardeildarinnar mun ársverðbólga hækka í 2,2% í september.

Á döfinni

Miðvikudagur 15. júní

HAGSTOFA ÍSLANDS

• Fiskafli í maí 2016

Fimmtudagur 16. júní

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS

• Vísitala íbúðaverðs á höfuðborgarsvæðinu

Mánudagur 20. júní

HAGSTOFA ÍSLANDS

• Vísitala byggingarkostnaðar fyrir júlí 2016

• Samræmd vísitala neysluverðs í maí 2016

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS

• Vísitala leiguverðs á höfuðborgarsvæðinu

Miðvikudagur 22. júní

HAGSTOFA ÍSLANDS

• Mánadarleg launavísitala í maí 2016

• Vísitala kaupmáttar launa í maí 2016

• Vinnumarkaður í maí 2016

Fimmtudagur 23. júní

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS

• Viðskipti með atvinnuhúsnæði

Mánudagur 27. júní

HAGSTOFA ÍSLANDS

• Kjötframleiðsla í maí 2016.

Þriðjudagur 28. júní

HAGSTOFA ÍSLANDS

• Vísitala neysluverðs í júní 2016

Miðvikudagur 29. júní

HAGSTOFA ÍSLANDS

• Nýskráningar og gjaldþrot hlutafélaga og einkahlutafélaga

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS

• Fjöldi útgefina vegabréfa

Fimmtudagur 30. júní

HAGSTOFA ÍSLANDS

• Verðmæti sjávarafila í janúar–mars.

WiFi þráðlaus dyrabjalla Verð 29.000 Dyrabjalla sem tengist snjallsíma Video, tal og hreyfiskynjari	Bluetooth heyrnatól Verð 6.900 Noise Reduction, þráðlaus, handfrjáls, innbyggður míkrofónn	Kingston 64GB Microkort Verð 6.900 Hraðaflokkur 10, með adapter	Ferðahleðsla 2000mAh Verð 5.900 2 falt USB 2000mAh Hleðsla örpunnur hleðslubanki	Sími / Snjallúr bluetooth Verð 8.900 Gsm sími, Sport snjallúr með bluetooth og snertiskjá
--	---	---	---	--

Chippendale stofuskápur - verð 379.000 Tilboð 312.000 eða 27.315 kr á mánuði Stærð 180 x 64 sm - h. 225 sm	Coltrain sófasett - verð 547.000 Tilboð 398.000 eða 34.733 kr á mánuði Sófi 230 - stóll 104 x 100 sm h. 95 sm	French Curio - verð 165.000 Tilboð 107.250 eða 9.655 kr á mánuði Stærð 70 x 40 sm - h. 190 sm
---	--	--

Sjónvarpsskápur - verð 172.000 Tilboð 137.000 eða 12.221 kr á mánuði Stærð 175 x 50 sm - h. 60 sm	Sófaborð með skúffur - verð 93.000 Tilboð 67.000 eða 6.184 kr á mánuði Stærð 110 x 60 sm - h. 53 sm	Sjónvarpsskápur - verð 124.000 Tilboð 105.000 eða 9.461 kr á mánuði Stærð 130 x 45 sm - h. 60 sm	Innskotsborð - verð 57.000 Tilboð 48.000 eða 4.545 kr á mánuði Stærð 60 x 45 sm - h. 60 sm
--	--	---	---

Carrera lyftistóll - verð 159.000 Áklæði - tilboð 119.000 eða 10.669 kr á mánuði Stærð 82,5 x 96 sm - h. 109 sm	Rubelli hægindastóll - verð 139.000 Ekta leður - tilboð 99.000 eða 8.944 kr á mánuði Stærð 82 x 90 sm - h. 105 sm	Rubelli hægindastóll - verð 89.000 Áklæði - tilboð 69.000 eða 6.356 kr á mánuði Stærð 82 x 90 sm - h. 105 sm	Sheraton stóll - verð 48.000 Tilboð 39.000 eða 3.769 kr á mánuði Stærð 50 x 47 sm - h. 100 sm	Chippendale stóll - verð 49.000 Tilboð 39.000 eða 3.769 kr á mánuði Stærð 55 x 45 sm - h. 105 sm
--	--	---	--	---

12 mán. vaxtalaust - Upphæðir miðast við raðgreiðslur með kreditkorti í 12 mánuði, 0% vextir, 3,5% lántökugjald og 405 kr. greiðslugjald

James K. Galbraith er mjög gagnrýnn á Evrópusambandið og telur hættu á að það gliðni í sundur. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

Grikkjum fórnað svo aðrir lærðu lexíu

Efnahagsráðgjafi fyrrverandi fjármálaráðherra Grikklands segir líkur á því að Evrópusambandið gliðni í sundur. Alls staðar sé hver höndin upp á móti annarri. Hann segir að Bandaríkjamenn hefðu átt að sækja fleiri til saka í kjölfar kreppunnar 2007 og 2008.

Hagfræðingurinn James Galbraith var efnahagsráðgjafi Yanis Varoufakis þegar hann var fjármálaráðherra grísku ríkisstjórnarinnar á fyrri helmingi ársins 2015. Hann starfar nú við Háskólann í Austin í Texas og hefur skrifað bókina Velkomin í hinn eittraða kaleik, sem fjallar um ástandið í Grikklandi. Galbraith segir stöðuna í Grikklandi vera mjög niðurdrepani. Þar séu ríkiseignir og einkaeignir seldar á brunaútsölum, fyrirtæki séu knúin í gjaldþrot og verulega þrengrt að almenningi.

„Þú ert með ríkisstjórn sem er bara að hrinda í framkvæmd ákvörðunum sem kröfuhafar hafa tekið, ákvörðunum sem hafa verið teknar af æstu ráðamönnum Evrópusambandsins, ráðamönnum í Þýskalandi og hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum,“ segir Galbraith. Hann segir að til þess að finna varanlega lausn á málum Grikkja verði að eiga sér stað stefnubreyting hjá Evrópusambandinu. „Eina leiðin til að það geti gerst er að breyting verði á afstöðu aðildarríkjanna,“ segir Galbraith en bætir því við að það sé mjög óljóst á þessum tíma hvaða stefna verði tekin.

Ráðaleyfi innan ESB

Galbraith segir stofnanir Evrópusambandsins og stjórn þess vera veika og því sé líklegja að Evrópusambandið sé í sundur en að þar verði uppbygging. „Núverandi staða gengur ekki upp til lengdar. Það er andstaða alls staðar,“ segir Galbraith. En hann segir að næstu skref muni ráðast af niðurstöðum þjóðaratkvæðagreiðslunnar í Bretlandi, sem fram fer 23. júní. „Svo held ég að þróun stjórnmála í Frakklandi muni

Ég get ekki imyndað mér ástæður þess að menn vilja ekki saksækja stjórnendur banka sem tóku virkan þátt í því að þvo peninga fyrir fíkniefnasmyglhringi.

skipta máli. Forsetakosningarnar þar munu augljóslega hafa áhrif. Kosningarnar á Spáni í júní gætu haft einhverv áhrif. Svo er spurningin með þróun mála annars staðar,“ segir Galbraith. Hann bendir á að fleiri atriði skipti máli fyrir þróun Evrópusambandsins. Til dæmis hafi Finnland nýlega gengið inn í evrusamstarfið en sé í vandræðum í framhaldinu. „Öll vandamál sem koma upp munu hafa áhrif á þróun mála,“ segir Galbraith. Það snúist ekki bara um efnahagsmál heldur muni til dæmis flóttamannamál skipta máli fyrir þróun ESB.

Hagfræðingurinn treystir sér ekki til að spá fyrir um niðurstöður þjóðaratkvæðagreiðslunnar í Bretlandi. „En ef niðurstaðan verður sú að Bretland á að fara úr Evrópusambandinu munu afleiðingarnar koma í ljós yfir tíma. Það verða samningaviðræður í framhaldinu,“ segir hann. Hann segir að það verði sú að Bretland á að fara úr Evrópusambandinu munu afleiðingarnar koma í ljós yfir tíma. Það verða samningaviðræður í framhaldinu,“ segir hann. Hann segir að það verði þó nokkrar mjög dramatískar breytingar. Til dæmis verði tekin upp landamæri aftur milli Bretlands og Írlands. „Þetta eru afleiðingar sem fólk er ekki að hugsa mikið um,“ segir hann.

Hann segir að niðurstaðan geti haft veruleg áhrif á Evrópusambandið en líka fyrir Bretland. „Skotar munu greiða atkvæði með áframhaldandi aðild. Ef Englendingar greiða atkvæði með úrsögn þá er þetta farið að snúast um framtíð breska konungsveldisins. Öll

framtíð Bretlands er að veði,“ segir hann og bætir því við að bæði Evrópusambandið og Bretland gætu hreinlega liðast í sundur. „Ég veit ekki að hve miklu leyti atburðarásin í Grikklandi hefur haft áhrif á þær aðstæður sem eru komnar upp í Bretlandi. En andrúmsloftið í allri Evrópu hefur súrnað eftir að það hefur orðið almennt viðurkennt að Grikkjum var fórnað svo hægt væri að kenna öðrum þjóðum lexíu; Portúgölum, Spánverjum, Írum og Frökkum. Fólk bregst illa við því sem er mjög eðlilegt,“ segir Galbraith.

Vill lýðræðislegra ESB

Galbraith segir að Grikkir hafi haft rétt fyrir sér og verið með raunhæfar áætlanir í efnahagsmálum. „Þeir voru raunsær og báðu um raunsæ viðbrögð frá Evrópusambandinu. En þeir fengu einfaldlega höfnun. Grikkir mættu algjörrri þrjúsku og framkvæmdastjórn Evrópusambandsins, Seðlabanki Evrópu og Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn höfnuðu öllum tilboðum um samkomulag. Líka fjármálaráðherrar evruríkjanna. Öllum dyrum var lokað á Grikki,“ segir hann.

Galbraith segir að til þess að ásættanlegri árangur geti náðst þurfi að koma til þrýstingur víðar að en frá grísku ríkisstjórninni. Það þarf að koma meiri þrýstingur frá Grikkjum sjálfum en líka annars staðar frá úr Evrópu. „Það er það sem Yanis Varoufakis er að reyna að gera með hreyfingunni Democracy in Europe,“ segir Galbraith. En þessa umræddu hreyfingu stofnaði Varoufakis til að auka lýðræðið í Evrópusambandinu. „Hann er að reyna að sameina öfl í Evrópu og sannfæra þau öfl um að það þurfi að grípa til aðgerða til þess að gera breytingar í Evrópusambandinu.“

Fylgdist með atburðum hér

Líkt og margir aðrir hagfræðingar fylgdist Galbraith með þeim efnahagslega hamförum sem áttu sér stað hér. Hann segist þó ekki vilja tjá sig mikið um það sem gerðist.

„Ég hef sem hagfræðingur eina reglu og ég veit að hún er óvenjuleg á meðal hagfræðinga. En það er að reyna að ráðleggja ekki í löndum þar sem ég hef dvalið í minna en 48 klukkustundir,“ segir Galbraith.

Hann hafi þó fylgst mjög vel með hér. „Á hápunkti kreppunnar leit þetta auðvitað þannig út að Ísland myndi einfaldlega hverfa. Að það sem gerðist í Grikklandi myndi líka gerast hér,“ segir hann og bætir því að það hafi verið gæfa Íslendinga að hafa ekki tekið á sig erlendar skuldir fjármálastofnanna. Það, sjálfstæður gjaldmiðill sem lækkaði í verði og fjármagnshöft hafi verið grunnurinn að því að ná efnahagslegum stöðugleika að nýju.

„Það var líka mikilvægt að lög-sækja bankamennina. Þegar bankamenn fremja glæpi ætti að gilda sömu lög um þá og aðra. Þetta er eitthvað sem var ekki gert í Bandaríkjunum í kjölfar þessarar kreppu. Að því leyttinu til er Ísland mikilvægt fordæmi fyrir alla,“ segir hann.

Galbraith hefur verið ákaflega gagnrýnn á það hvernig Bandaríkjamenn tóku á efnahagssamdrættinum 2007-2008. Hann segir það hafa verið afar neikvætt að fjármálastofnunum sem voru í vanda þar í landi hafi verið bjargað með því að aðrar fjármálastofnanir gleypu þær veikbyggðari. Margar af spilltustu fjármálastofnunum landsins hafi runnið inn í stærstu fjármálastofnanirnar. Og fjármálakerfið sé enn samanþjappaðra en það var áður.

„Þetta er stórt pólitískt mál og það var stór hluti af málflutningi

Bernie Sanders, að það ætti að brjóta upp þessar fjármálastofnanir.“

Þá segir Galbraith að það sé algjör skortur á því að menn hafi verið látnir sæta ábyrgð. „Ólíkt því sem gerðist í „Savings and loan“ krísunni þegar við höfðum virkt réttarkerfi og svikarar þurftu að gjalda fyrir gjörðir sínar. Menn voru saksóttir,“ segir Galbraith. Efnahagsbrotin sem hafi verið framin í aðdraganda að samdrættinum 2007 og 2008 hafi verið stærri en í Savings & loan krísunni, á níunda og tíunda áratugnum, en samt hafi menn ekki verið dregnir til ábyrgðar. „Það var eins og réttarkerfið í heild sinni og ríkisstjórn Obama tækju allir að sér hlutverk verjenda hvítflibbaglæpamannanna,“ segir hann.

Ög hann segir að menn hafi áfram sýnt linkind vegna glæpa sem voru framdir eftir bankakreppuna. Þannig hafi stjórnendur HSBC-bankans ekki einungis þurft að svara til saka þegar upp komst að bankinn tók þátt í að þvætta peninga fyrir fíkniefnasmyglhring árið 2012. „Þetta er merki um djúpstaðan vanda,“ segir hann.

Aðspurður segist Galbraith ekki geta imyndað sér ástæður þess að menn hafi ekki viljað saksækja stjórnendur HSBC vegna peningaþvættismálsins. „Ég get ekki imyndað mér ástæður þess að menn vilja ekki saksækja stjórnendur banka sem tóku virkan þátt í því að þvætta peninga fyrir fíkniefnasmyglhringi.“

En þegar kemur að fjármálastofnunum sem léku stórt hlutverk í fjármálakreppunni þá blasir við sú staðreynd að þessar fjármálastofnanir eru helstu fjármögnunaraðilar stærstu persónanna í stjórnmálunum. Ekki bara forsetans heldur líka aðal keppinautar hans árið 2008, Hillary Clinton,“ segir Galbraith.

Elite x2

Hönnuð fyrir fyrirtækjaumhverfi, dýrkuð af notendum.

HP Elite x2 2012 knúin áfram með Intel® Core™ m5 örgjörva sem uppfyllir flestar kröfur fyrir fyrirtækjaumhverfi hvað varðar eiginleika og afköst.

Stenst ströngustu öryggiskröfur

Öryggislausnir HP hjálpa til við að verja gögn fólks á ferðinni og jafnvel áður en vélin er ræst.

Auðvelt að þjónusta

Hönnun vélarinnar gerir það að verkum að auðvelt er að skipta út íhlutum ef þörf er á því.

Meistaraleg hönnun

Falleg notendavæn hönnun og með frábæru lyklaborði.

Lögfræði

Dr. Rachael Lorna Johnstone

brautarstjóri heimskautaréttar og prófessor við lagadeild HA

Akademísku frelsi til varnar

Spurningunni um hvaða áhrif brot á alþjóðalögum hefur á réttindi ríkja, sem verða ekki með beinum hætti fyrir tjóni af slíku broti, hefur enn ekki verið fullkomlega svarað og verðskuldar athygli akademíunnar. Rök dr. Bjarna Más Magnússonar, lektors við lagadeild HR, um möguleika Kína til að stefna ríkjum til að verja sameiginlega arfleifð mannkyns á alþjóðlega hafsbotsvæðinu, utan lögsögu ríkja, eru framsækin og tímabær. Nýleg umfjöllun Kastljóssins um meinta tilraunir til að letja Bjarna til að hverfa frá rannsókn sinni vekja ugg (Kastljós þann 23. maí).

Rannsóknaniðurstöður Bjarna endurspegla mínar eigin niðurstöður.

Einhverjum kann að þykja niðurstöður Bjarna umdeilanlegar en einungis þá í þeim skilningi að regluverkið á sviðinu sé enn í mótun og svigrúm er fyrir fræðimenn og ríki að deila um hver réttarstaðan sé. Röksemdafærsla Bjarna byggir á kenningu sem einkum var þróuð af ítalska fræðimanninum Giorgio Gaja, sem í dag er dómari við Alþjóðadómstólinn í Haag. Kenningin hefur nú fengið byr undir báða vængi í nýlegum dómsúrlausnum Alþjóðadómstólsins og hafsbotsdeildar Alþjóðlega hafréttardómsins. Þar að auki kemur kenningin við sögu í yfirstandandi dómsmáli fyrir Alþjóðadómstólnum um skylduna til að leita samninga til að enda kjarnorkuvopnakaþhlaupið og stuðla að kjarnorkuafvopnun.

Rannsóknaniðurstöður Bjarna endurspegla mínar eigin niðurstöður um rétt ríkja sem hafa ekki orðið fyrir beinu tjóni til að vernda umhverfi hafsins á norðurskautinu sem og annars staðar. Með tilliti til Kína, þá fjallaði ég um rétt Kína til að verja umhverfið á norðurskautinu á annarri Norrænu-kínversku norðurslóðaráðstefnunni, sem fram fór á Akureyri 2014. Auk þess hef ég fjallað um þessi mál í bók minni *Offshore Oil and Gas Development in the Arctic under International Law: Risk and Responsibility* (Brill, 2015) og í *Yearbook of Polar Law*.

Engu að síður, verðleikar röksemdafærslu Bjarna eru aukaatriði. Þrátt fyrir að rök Bjarna ættu sér enga stöð í fræðunum, ætti hann að njóta frelsts til að setja þær fram. Það er eitt að benda á að léleg gæði rannsókna geti haft neikvæð áhrif á starfsframa viðkomandi; það er annað að benda á að rannsókn sem stenst fyllilega akademískar kröfur, en samræmist ekki tilteknum pólitískum hugmyndum, hafi slík áhrif. Það er sérstakt áhyggjuefni ef slíkar ábendingar koma frá dómara, við einn af þekktari alþjóðlegu dómstólunum, sem vegna starfa sinna á að forðast afskipti af pólitískum málefnum.

Starfsemi neðanjarðarleystanna úr skorðum

Starfsmenn neðanjarðarlesta í Madrid fóru í í gær verkfall til að mótmæla því að kjaraviðræður við stéttarfélag þeirra væru stöðvaðar. Verkfallið stendur yfir alla þessa viku og fjöldi fólks stendur ráðalaus á lestarstöðvunum. Mögulegt er að annað verkfall verði 20. til 24. júní næstkomandi. FRÉTTABLAÐIÐ/ EPA

Stólaleikur á vinnnumarkaði

Lars Christensen

alþjóðahagfræðingur

Nýlega var mánaðarleg vinnu- markaðsskýrsla fyrir Bandaríkin gefin út. Hún olli beiskum vonbrigðum.

Þannig jókst atvinna um aðeins 38 þúsund störf í maí. Búist hafði verið við aukningu um 162 þúsund störf, og það var jafnslæmt að atvinnutöflurnar voru endurskoðaðar niður á við fyrir mars og apríl.

Segja má, á einfaldan hátt, að tveir þættir ákvarði síendurteknar sveiflur á bandarískum vinnu- markaði. Í fyrsta lagi eftirspurnarleitni í hagkerfinu og í öðru lagi þróun kostnaðar. Kostnaðarþróun ákvarðast af launahækkunum og framleiðniaukningu.

Bandaríski hagfræðingurinn og bloggariinn Scott Sumner kallar þetta stólaleiksmódelið. Í módeli Sumners fyrir bandaríska vinnu- markaðinn lítur hann á muninn á hækkun nafnlauna („kostnaður“) og hækkun á nafnvirði vergrar landsframleiðslu (eftirspurn). Það er skoðun Sumners að þegar launahækkunir eru umfram hækkun á nafnvirði vergrar landsframleiðslu muni atvinnuleysi aukast.

Ef við litum á raunverulega þróun á bandarískum vinnu- markaði síðustu 20 ár sjáum við að stólaleiksmódelið hentar vel til þess að útskýra sveiflurnar á atvinnuleysi í Bandaríkjunum. Tökum 2008-9 sem dæmi. Nafnvirði vergrar lands-

framleiðslu hrundi þegar kreppan reid yfir, og þótt hægt hafi á launahækkunum hægð í fyrstu mun minna á launahækkunum en sem nam lækkuninni á nafnvirði vergrar landsframleiðslu.

Afleiðingin varð sú að atvinnuleysi rauk upp. En þegar Seðlabankinn hóf að slaka á peningamálastefnunni 2009-10 byrjaði eftirspurnin að ná sér á strik á meðan enn hægð á launahækkunum. Við þetta byrjaði atvinnuleysi í Bandaríkjunum að minnka og sú þróun hefur haldið áfram til dagsins í dag.

En undanfarið hefur orðið breyting. Seðlabankinn fór að herða peningamálastefnu sína – magnbundinni iðlutun er hætt, dollarinn hefur styrkst og stýrivextir hafa verið hækkaðir.

Afleiðingin er sú að hægt hefur á hækkun nafnvirðis vergrar landsframleiðslu, en á sama tíma hafa launahækkunir í Bandaríkjunum byrjað að aukast. Þetta er ekki stór-

brott breyting en það er enginn vafi á því hver tilhneigingin er og því ætti það ekki að koma á óvart að við erum nú farin að sjá merki um samdrátt á bandaríska vinnu- markaðnum. Reyndar gæti það komið sumum á óvart að þessi samdráttur skuli ekki hafa hafist fyrr en núna.

Það eru ýmsar ástæður fyrir því sem við sjáum núna.

Í fyrsta lagi hefur peningamálastefnan verið hert meira en áður var búist við og því höfðu bandarískir atvinnurekendur og verkafélög gert bjartsýnislega kjarasamninga (miðað við raunverulega eftirspurnarþróun).

Í öðru lagi höfum við einnig séð tilhneigingu, bæði á einstökum stöðum og á landsvísi, til að hækka lágmarkslaunin.

Niðurstádan er sú að til verði að koma höfsemi í launum eða að Seðlabankinn snúi við „aðhalds- stefnu“ sinni. Annars munum við fljótlega sjá atvinnuleysi í Bandaríkjunum aukast.

Hlutdeild í spjörum og sólböðum

Hin hliðin

Kristín Hrefna Halldórsdóttir, viðskiptastjóri hjá Meniga

Þegar sumarið hellist yfir Íslendinga lyftist brúin á landanum. Sumarfríð er handan við hornið og það eru allir svo til í þetta. Ég dandalast reglulega inn í uppáhaldsfatabúðina mína en

þegar sólin skín segi ég starfsfólkinu að ég fari ekkert annað því það sé algjörlega uppáhalds hjá mér. Ég væri meira að segja líklegri til þess að svara skoðanakönnunum í efastagi á fimm punkta Likert-kvarða ef hringt væri í mig og ég beðin um að segja hversu traustur viðskiptavinur ég er hjá viðkomandi fatabúð. Það er hins vegar eitthvað sem ég geri aldrei á veturna.

Svona akkúrat í sumarbyrjun þegar lífið er fullkomlega stútfullt af hamingju og dásemd er ekki nokkur leið til þess að vera neikvæður þó ég hafi

nú stundum endað með sniðlausar kjólalufsur sem gera ekkert fyrir mig.

Spurningakönnun er því ekki óskeikul leið til þess að varpa ljósi á það hversu tryggja viðskiptavinin fatabúðin á. Til eru aðrar leiðir. Hlutdeild í veski (e. share of wallet) eða meðal- hlutdeild í veski er aðferðafræði sem hefur ekki verið mikið notuð á Íslandi en hún lýsir meðalhlutfalli útgjalda sem fyrirtæki fær frá sínum viðskipta- vinahópi. Meniga hefur hins vegar í nokkur ár notað þessa aðferðafræði til þess að lýsa tryggð og því hvernig

viðskipti dreifast milli aðila á markaði.

Þannig sjáum við að Heimsferðir eiga tryggustu viðskiptavinina á ferðaskrifstofumarkaðnum síðustu 12 mánuði. Að meðaltali eru 85,4% af útgjöldum viðskiptavina Heimsferða á ferðamarkaðnum hjá þeim. Þeir ferðast mjög lítið með öðrum, í mesta lagi aðra leiðina til London á hræbilleig miða.

Á öðrum mörkuðum geta verið fleiri aðilar að bílast um krónurnar. Á fatamarkaðnum eru til að mynda

miklu fleiri aðilar og kaupin dreifast að meðaltali víðar. Þá eru þeir sem kaupa föt í H&M sl. 12 mánuði að meðaltali með 25,5% af sínum fata- útgjöldum hjá H&M.

Til grundvallar þessari greiningu eru 16 þúsund heimili sem nota hugbúnað Meniga á Íslandi. Færsluupplýsingar eru greindar til þess að draga fram sem besta mynd af kauphegðun Íslendinga. Öll vinnsla með færslu- upplýsingar notenda Meniga er með öllu ópersónugreinanleg og einungis er unnið með samantekin gögn.

**Petta er meira en bara bíll.
Petta er augnablik sem varir að eilífu.**

Volkswagen

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Ísland og tölfræðin

Sagt er að nú séu allt að þrjátíu þúsund Íslendingar á ferð um Frakkland til að fylgja íslenska landsliðinu á Evrópumótið í knattspyrnu. Samkvæmt því er tíundi hver landsmaður á mótinu.

Ferðir sem þessar eru ekki ókeypis og gera má því skóna að Evrópumótið hafi í för með sér talsvert útstreymi gjaldeyris úr landinu. Þannig er hámarksúttekt í reiðufé á hvern ferðalang samkvæmt gjaldreyrslögum 350 þúsund krónur. Ef við miðum við þá upphæð má áætla að um tíu og hálfur milljarður króna streymi úr landi vegna mótsins.

Seðlabankinn hefur nú gripið til aðgerða af minna tilefni og því spurning hvort Már og félagar hafi í raun stutt íslenska liðið til dáða í undankeppninni? Vætanlega hafa þeir þó gert það í trausti þess að gott gengi íslenska liðsins skili sér í aukinni bjartsýni neytenda og auki áhuga á landi og þjóð með tilheyrandi gjaldeyristekjum.

Ísland er sömuleiðis langfámennasta ríkið sem komist hefur á lokamót í knattspyrnu. Kostaríka átti fyrra metið, en þar búa um sex sinnum fleiri en á Íslandi.

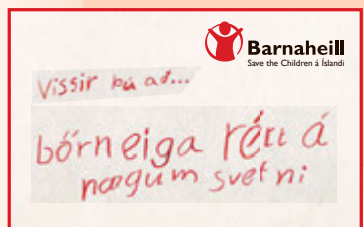
Á Íslandi eru líka menntuðustu knattspyrnuþjálfarar heims. Hér er einn menntaður þjálfari á hverja 800 íbúa. Í Englandi, sjálfri vöggu íþróttarinnar, er einn menntaður þjálfari á hverja ellefu þúsund íbúa.

Svo haldið sé áfram með samanburðinn þá er einn af hverjum 15 þúsund íbúum á Íslandi í 23 manna lokahópi landsliðsins á EM. Samberileg tala heimfærð upp á enska landsliðið er einn leikmaður á hverja 1,7 milljónir íbúa.

Það er því nánast sama hvert er lítið. Þátttaka Íslands ein og sér er stórkostlegt afrek sem varla ætti að vera mögulegt út frá tölfræðinni.

Höfum þó í huga að ekkert af þessu skiptir máli þegar út á völinn er komið. Þar eru ellefu á móti ellefu.

Þegar þetta er ritað eru örfáar klukkustundir í leik Íslands og Portúgals. Vonandi tókst Kára og Ragnar og félagum að halda Ronaldo í skefjum. Það væri enn ein tölfræðilega anómalian þegar íslenska landsliðið á í hlut.

369,7

MILLJARÐA AFGANGUR

Tekjur hins opinbera voru 369,7 milljörðum meiri en gjöld á fyrsta ársfjórðungi. Á sama tíma í fyrra voru gjöld umfram tekjur 10,2 milljarðar króna, samkvæmt tölum Hagstofunnar. Bætt afkoma skýrist af stöðugleikaframlagi frá slitabúum fjármálafyrirtækja. Tekjuafgangurinn nam 67,6 prósentum af landsframleiðslu ársfjórðungsins eða 60,3 prósentum af tekjum hins opinbera.

3.200

MILLJARÐA KAUP

Microsoft hefur keypt samfélagsmiðilinn LinkedIn á 26 milljarða dala, eða um 3.200 milljarða króna. Tilgangurinn er að nýta miðilinn til að auka sölu Microsoft á viðskipta- og tölvupósthugbúnaði. Vörumerki LinkedIn verður óbreytt og óháð öðrum vörum Microsoft. Satya Nadella, framkvæmdastjóri hjá Microsoft, segir að sig hafi lengi dreymt um þessi viðskipti.

13.06.2016

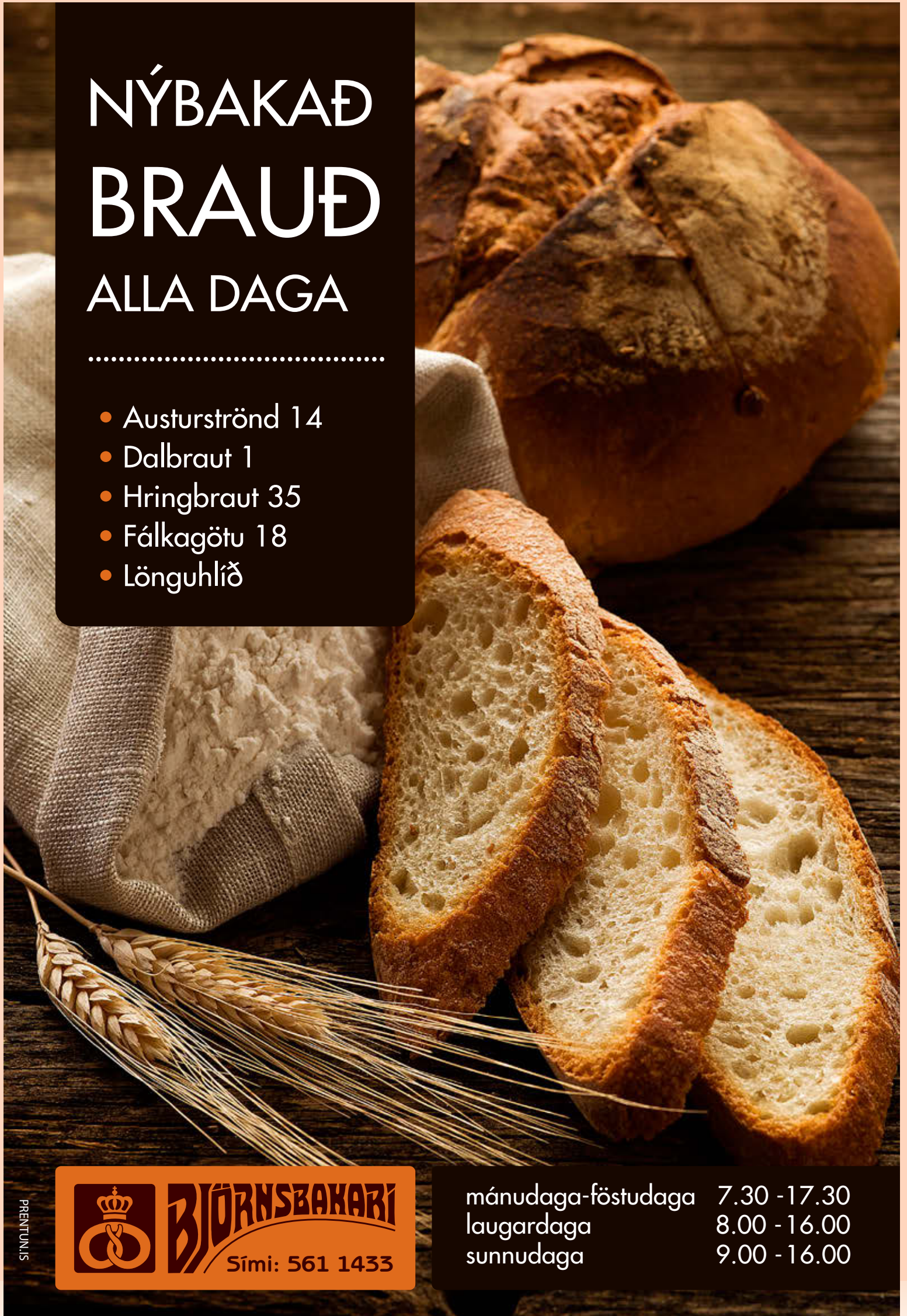
Ég hef ekki trú á því að þeir sem gerðu þessa samninga á sínum tíma hafi verið að semja um eitthvað sem ekki gagnast neytendum og bændum. Þvert á móti sýnist mér hafa verið gengið út frá því að þetta væri til að styrkja landbúnaðinn í landinu og styrkja vöruframboð til neytenda á sanngjörnu verði.

Gunnar Bragi Sveinsson, sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra

NÝBAKAÐ BRAUÐ ALLA DAGA

- Austurströnd 14
- Dalbraut 1
- Hringbraut 35
- Fálkagötu 18
- Lönguhlíð

PRENTUN.IS

BJÖRNSBAKARI
Sími: 561 1433

mánudaga-föstudaga 7.30 - 17.30
laugardaga 8.00 - 16.00
sunnudaga 9.00 - 16.00